

เรื่องเวทนา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

หลวงพ่อบ : แล้วโยมทำอะไร? โยมได้ทำบ้างหรือยัง?

โยม : ก็เวลามันปวดขึ้นมาอย่างนี้ พอเขาบอกมาให้ไล่ไปแล้วถามว่าใครปวด ปวดตรงไหนอะไรอย่างนี้ก็ใช้เหตุผลไล่ไป พอไล่ไปถ้าเกิดมันเวทนาแรงๆ มันจะดึง ดึงเราลงไปเลยถึงแม้บางทีพุทโธนี่มันก็ดึงไม่กลับ

หลวงพ่อบ : นี่ไง เวลาพูดโดยทฤษฎี โดยทฤษฎีว่าการพิจารณาเวทนา การพิจารณาเวทนา เห็นใหม่ ใจตรงนี้เราจะพูดหลักให้ฟังก่อนนะ ให้เปรียบเทียบให้เห็นภาพ หลวงตาท่านพูดอย่างนี้ เกสา โลมา นขา ทันดา ตโจ เป็นได้ทั้งสมณะ เป็นได้ทั้งวิปัสสนา นี่ยกตัวอย่างที่เวทนานี้ก็เหมือนกัน เวทนานี้เป็นได้ทั้งสมณะเป็นได้ทั้งวิปัสสนา เห็นไหม

ที่นี้มันจะเจอ เราจะพูดให้โยมเห็นภาพไป แต่ถ้าทำให้เราพิจารณาเวทนาแล้วมันดึงเราไป เวทนานั้นนะ เวทนานี้มันเกิดโดยธรรมชาติของมัน โดยธรรมชาติมันเกิด ที่นี้โดยสัญชาตญาณของมนุษย์ การนั่งหรือการคงที่อยู่นี้มันต้องเกิดเวทนาแน่นอน เพราะว่ามันเกิดการรับรู้ แต่โดยสัญชาตญาณเราขยับ เราเปลี่ยนอิริยาบถกัน เห็นไหม มันก็หายไปโดยธรรมชาติ เพราะว่าเราโดยสัญชาตญาณมันเคลื่อนไหว

การเคลื่อนไหวก็คือการเปลี่ยนแปลงตลอด เราก็เลยเห็นว่าเวทนาเป็นเรื่องที่มันไม่เกิดไม่มี ธรรมดาของมันมีของมันอยู่ ฉะนั้น พอเวลาเราจะเริ่มปฏิบัติกัน ที่นี้การจะสู้กับเวทนา มันก็ต้องเข้าตรงนี้ก่อนว่า เวทนานี้เป็นได้ทั้งสมณะเป็นได้ทั้งวิปัสสนา ถ้าเป็นได้ทั้งสมณะ

คำว่าเป็นสมณะ การสู้กับเวทนา อย่างพวกเรา คำว่าสมณะมันเหมือน เราจะดูคุณภาพของจิตก่อนนะ จิตปุถุชนเรานี้เป็นปุถุชน ปุถุชนมันเหมือนกับจิตที่ไม่มีหลักเกณฑ์ มันเจอสิ่งใดมันก็รับรู้ไปตลอด ปุถุชน กัลยาณปุถุชน กัลยาณปุถุชนเหมือนกับทำสมาธิได้แล้ว พอทำสมาธิได้แล้ว

มันไม่ใช่จิตหิวโหยเหมือนกับจิตปกติปุถุชนเรา อย่างปุถุชนเราอยากรู้ อยากเห็นอยากรับรู้ไป
หมด

แต่ถ้ากัลยาณปุถุชน จิตเป็นสมาธิ มันรู้เลยว่าถ้าออกไปนี่ทุกข์ มันจะเข้ามาสงบ ทีนี้เข้ามา
สงบนี้ โดยสงบแล้ว ถ้ามันมีลักษณะ มีหลักหมายถึงว่ามันสงบ หลวงตาบอกทำสมาธิบ่อยๆ ทำ
ความสงบบ่อยๆ ครั้งเข้าจนจิตเป็นสมาธิ ถ้าเป็นสมาธิแล้วมีกำลัง ถ้ามีกำลังจะออกไปพิจารณาที่
เวทนาอย่างที่โยมพูดเมื่อกี้

ถ้าเรา จิตเราสงบ เรามีหลักเกณฑ์แล้ว เราขึ้นไปทีเวทนา ทีว่าเวทนาเกิดจากอะไร? จิต
มันสงบ จิตมันมีพื้นฐานเหมือนผู้ใหญ่ ของอะไรมันก็ยกขึ้นได้ทั้งนั้น ทีนี้ถ้าเวทนาเกิดจากอะไร?
เวทนามันเกิดจากอะไร? เกิดจากเอ็น ขน ผม จากหนังจากกระดูก มันไม่มีหอรอก แล้วไม่มีแล้ว
เวทนามันเกิดจากอะไร? ก็เกิดจากจิตไปยึด ถ้ามันเห็นบีบมันก็ปล่อย นี่คือวิปัสสนา

แต่เวลาที่เรามีเวทนาแล้วเราไปกำหนดดูมันเลย จิตเรายังเป็นปุถุชน จิตเราไม่มีกำลังไป
พอจิตไม่มีกำลังก็อย่างที่โยมพูดนั่นนะ ผลของมันคือ มันดึงเราไปเลย เห็นไหม เพราะผลของมัน
คือว่าเราไม่มีกำลังพอ เหมือนเรายกของขึ้นมา ถ้ากำลังเราดี เรายกของขึ้นลอยจากพื้นได้ แต่
น้ำหนักของของมันมากกว่าเรา เรายก มันจะดึงเราลงไปพื้นต่างหาก

โยม : ถ้าสมมุติว่าเข้าสมาธิไปก่อน แล้วก็ มันก็ไม่มีเวทนาสิ

หลวงพ่ : เข้าไปพักก่อนไง ถ้าเราเข้าไปพักสมาธิบ่อยๆ จนจิตมีกำลัง เห็นไหม พอจิตมี
กำลังขึ้นมาเราออกมาดูเวทนา เห็นไหม ถ้าจิตมันเป็นสมาธิ

โยม : มันต้องคลายออกมานิดหนึ่ง มันถึงจะมีเวทนาเกิดขึ้น

หลวงพ่ : ใช่ ถ้ามันคลายออกมาหนึ่ง สอง อย่างถ้าพูดถึงถ้าบางทีเราเข้าไปที่สงบ แต่จิตยัง
ไม่สงบมันเกิดเวทนามาก่อน เห็นไหม ทีนี้จิตไม่สงบเวทนามันกวนก่อน เพราะการทำความสงบ
ของใจ จิตเรายังไม่ทันสงบเวทนามันเกิดก่อน ทีนี้เราต้องตั้งสติให้ดี พุทโธๆ ถ้าเราไปอยู่ที่พุท
โธนะ โดยข้อเท็จจริง จิตมันรู้ได้หนึ่งเดียวโดยข้อเท็จจริง

แต่โดยกิเลสโดยสามัญสำนึก เวลาเราคิดอะไรมันจะคิดซ้อนได้ เพราะอะไร? เพราะคำว่า
คิดซ้อนนี้ไม่ชัดเจน อย่างเด็กเห็นไหม เด็กที่มันเวลาเรียนหนังสือ มันอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ

เพราะอะไร? เพราะว่าจิตมันรับรู้เยอะ มันแบบมันเครียด ถ้าเราวางหนังสือก่อน กลับมาทำความเข้าใจ สงบของใจ คือปล่อยให้จิตมันปลอดโปร่ง ค่อยไปอ่านหนังสือมันจะเข้าใจ เห็นไหม

ถ้าจิตมันมีหลักมีเกณฑ์ ทำอะไรมันจะเข้าใจ มันจะเป็นหนึ่ง เพราะเป็นหนึ่ง อ่านแล้ว เข้าใจ เห็นไหม มันหนึ่ง แต่ถ้าเรารับรู้เยอะ เครียดด้วย กลัวไม่ทันเพื่อน กลัวทุกอย่างหมดเลย ถ้าไปอ่านหนังสือ เห็นไหม มันรับรู้หลายเรื่อง เห็นไหม

กรณีเดียวกัน กรณีที่ว่าจิตมันยังพุทโธๆ ไม่ได้ เพราะเวทนามันเกิด พุทโธๆๆๆๆ จริงๆ เลยนะ ถ้ามันไปอยู่กับพุทโธนะ เวทนาดับหมด อันนี้เรียกว่าขันติธรรมไม่ใช่วิปัสสนา ทีนี้เวทนา คำว่าต่อสู้กับเวทนามันต้องคู่พื้นฐาน แล้วอย่างที่พูด บางทีเราพิจารณาเวทนาทำไมมันปล่อย ทำไมมันดี อันนั้นนะการปฏิบัติ ขนาดของเรามีอยู่แล้วเขามาถาม เราจะบอกว่า “สัม হলন” บุญ หล่นทับใจ

บางทีจิตเราสมคูล จิตเราดีๆ พิจารณาเวทนามันปล่อยได้นะ มันสัม হলনบุญหล่นทับ เหมือนเราได้รางวัล เห็นไหม เราได้รางวัล เราแทงห่วยเราได้รางวัล เราไม่ได้ไปทำอาชีพ ถ้าทำ อาชีพเราต้องลงทุนลงแรง วิปัสสนาคือการลงทุนลงแรง ใ้บุญหล่นทับเหมือนรางวัล ธรรมะ มอบให้ ตั้ง! ทีหนึ่งนะ โอ้โฮ ว่างทีหนึ่ง อย่างนี้มันมี

โยม : แล้วอย่างประเภทที่ว่าทนไปเรื่อยๆ จนแบบมันระเบิดแล้วก็หายไปเองอย่างนั้นมี ไหม?

หลวงพ่ : อันนั้นเราไม่มีสติเราไม่ได้ควบคุม ทนไปเรื่อยๆ พอทนไปเรื่อยๆ ถึงที่สุด นั่นนะ บุญหล่นทับเหมือนกัน ทนไปเรื่อยๆ บางทีก็ทนไม่ไหว ทีนี้คำว่าทนไปเรื่อยๆ เห็นไหม มัน ไม่ได้ใช้ปัญญา แต่ถ้ากำลังเราไม่มีเราก็ใช้ปัญญาไม่ไหว เพราะมันเจ็บมันเลยทนเอา ทนเอา เหมือนกับอดกลั้น แต่ถ้าใช้ปัญญาเราจะมีความพร้อม ปัญญามันจะหมุนเข้าไปตรงนั้น เห็นไหม

ทีนี้คำว่าหมุนไปตรงนั้น โดยหลักอย่างที่เราคุยกัน โดยหลัก เนื้อเจ็บไม่ได้ เอ็นเจ็บไม่ได้ หนังเจ็บไม่ได้ ทุกอย่างเจ็บไม่ได้ แต่เวลาคิดอย่างนี้ไม่ได้ ไม่ทันหрок กิเลสมันเร็วกว่านี้ มัน รู้ทันเราไง มันต้องเป็นปัจจุบันธรรม คำว่าปัจจุบันธรรมจิตมันจะต้องมีหลักให้ดีกว่านี้ นี่ไง เราถึง ว่าทำไมเราถึงต้องทำความเข้าใจ ทำไมถึงจิตต้องมีหลักเกณฑ์

ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าตัวมันสมาธิไม่เกิดอย่างที่โยมทำนี่แหละ เดี่ยวมันก็ดึงไปเดี๋ยวก็อะไร แล้วประสานะ มันเหมือนกับเขาเรียกว่าสูกก่อนห้ามใจ เหมือนคนนี่ยังไม่พร้อมในการทำงาน แล้วลงไปทำงานก่อนใจ เหมือนการศึกษานะ คนจบการศึกษาดูจากการศึกษา เห็นไหม วุฒิแค่นี้ก็ทำงานได้เท่านี้ พอได้ตำแหน่งสูงขึ้นมา คนที่มีวุฒิที่สูงกว่าก็ได้ก่อน

แล้วถ้าเราจะเอาตำแหน่งที่ดีขึ้นเราต้องไปต่อวุฒิ จิตก็เหมือนกัน จิตถ้าฐานมันไม่ดีใจมันไม่แน่น เวลาทำไปใหม่ๆ มันก็ดูเหมือนมีงาน เหมือนเรานี้ เริ่มต้นทำงานใหม่ๆ ทุกคนเด็กทำงานใหม่ได้เงินเดือนได้อะไรก็ โอ้โฮ กูคิดว่ายู่ได้แล้ว แต่พอเราเติบโตขึ้นมา อ้าว เสียหาย เสียหาย ทุกคนมาเสียหายทีหลังหมด

แต่ถ้าพื้นฐานเราดี วุฒิเราดี เวลาเราทำอะไรไป ตำแหน่งเราดี ทุกอย่างเราดี มันไปได้หมดล่ะ ที่พูดนี้พูดถึงให้เห็นหลักว่า ไม่ใช่การพิจารณาเวทนาคือการพิจารณาโดยตรง เราถึงพูดบ่อยมาก กาย เวทนา จิต ธรรม จิตเห็นถึงเป็นวิปัสสนา จิตเห็น จิตคือความสงบ จิตสงบเห็น แล้ววิปัสสนาถึงกาย เวทนา จิต ธรรม

กาย เวทนา จิต จิตเห็นจิตนะ มันต้องจิตเห็น มันไม่ใช่สามัญญ์สำนึกหรือสัญญาเห็น อย่างพวกเรานี้มันแบบ แบบกำปั้นทุบดินใจ นั่งเฉยๆ เวทนามันก็เกิดอยู่แล้ว แต่มันเกิดโดยสามัญญ์สำนึก เห็นไหม เกิดโดยสิ่งที่มีอยู่ ที่นี้จิตมันสงบนะ มันสงบเวลามันทำอะไรมันรักษาใจมันสงบ เข้ามานี้มันว่าง มันปล่อยมันได้แล้ว แล้วออกมานี่ก็ออกมาทำงาน ออกมาดูเวทนา หลวงตาท่านบอกท่านนั่งตลอดรุ่ง

ถ้าวันไหนปัญญามันดี สติมันเข้มแข็งดี วันนั้นเวลาลุกขึ้นมาจะไม่บอบช้ำเลย ลุกขึ้นมาเดินไปได้เลย เหมือนกับไม่เคยนั่งเลย แต่ถ้าวันไหนนะจิตมันไม่ดี มันต้องต่อสู้กัน บางทีนั่งตั้งแต่ห้าค่ำ ตั้งแต่หกโมงเย็น ห้าทุ่มหกทุ่มเที่ยงคืน กิดคูสิ ๖-๗ ชั่วโมงมันยังไม่ลงเลย ต้องต่อสู้กับมันเต็มที่ คือท่านก็ตั้งสัจจะ ท่านไม่มีวันลุก แต่มันก็ต่อสู้กัน กิเลสมันรุนแรง ท่านบอกว่าวันนั้นบอบช้ำมาก ร่างกายบอบช้ำมาก แต่ก็ลง มันไม่ลงไม่ได้ ไม่ลงมันอยู่ไม่ได้

โดยข้อเท็จจริง น้ำมันขับริธมานี้ต้องหมดแน่นอน โดยข้อเท็จจริงเราเติมน้ำมันไปเต็มถึงเราขับไปนี่น้ำมันต้องหมดเด็ดขาด ถ้าไม่เติมน้ำมันนะ น้ำมันต้องหมดเด็ดขาด ในการทำงานของจิตในอารมณ์ความรู้สึกของจิต ในวงรอบหนึ่งมันต้องหยุดแน่นอน ช้าหรือเร็วเท่านั้นเอง แต่เพราะความเจ็บปวดมันกระตุ้นรุนแรง เราเองสู้ไม่ไหวแพ้ทุกที

แต่ท่านต่อสู้ไปเพราะท่านนั่งทีหนึ่ง ๑๒ ชั่วโมง เพราะตั้งแต่หกโมงเย็นไปถึงหกโมงเช้า ตลอดรุ่ง การนั่งของท่านบางวันลงถึง ๒ วัน ๓ วัน แต่ถ้าวันไหนมันไม่ลงแล้วแบบว่า คำว่ามันไม่ลงหมายถึงว่า กิเลสมัน ปัญญาเราไม่ทันกันไง ความคิดของเรามันไม่สมดุล มันออกหน้าบ้าง อยู่หลังบ้าง คือไม่ทันกัน

ท่านบอกว่า แต่ท่านก็สู้ไปเรื่อยพิจารณาไปเรื่อย ถึงที่สุดแล้วนะ บางทีนะ ๕ ชั่วโมง ๖ ชั่วโมงค่อยลง วันนั้นนะบอบช้ำมาก เวลาพอรุ่งเช้าขึ้นมาแล้ว ท่านบอกท่านลูกเลย เคยลูกเลย แล้วมันลึ้ม คนไม่ภาวนาจะไม่รู้นะ พอภาวนา ท่านบอกพอออกมาแล้ว พอจิตมันเข้าไป เหมือนกับตะกอนในแก้วมันนอนกัน แล้วเวลาเราจะรู้สึกตัว เราขยับตัว ตะกอนมันจะออกมา

นี่การเข้าสมาธิออกสมาธิจะเป็นอย่างนี้ ไม่ใช่เข้า-ออกแบบประตุ เข้า-ออกแบบ ความรู้สึกนี้มันหดเข้าไปในฐานของจิต แล้วเวลามันจะออก มันขยับตัว คือมันมีความรู้สึก ออกมา มีความรู้สึกออกมา พอออกมาเป็นปกติแล้วนี้ ท่านบอกว่าบางทีเคยลูกแล้วลึ้มเลย เพราะร่างกายมันบอบช้ำ คือว่ามันกระทบกับเวทนานี้รุนแรง

ท่านบอกต้องจับขาก่อนแล้วยืดออกไป จับขาสองข้างยืดออกไป แล้วนั่งพักหนึ่งให้เลือดลมมันเดินก่อน ให้ความรู้สึกมันกลับมา ถ้าลูกมันชา เพราะจิตมันไม่รับแล้ว มันแยกออกจากมัน อยู่คนละส่วน ความรู้สึกมันอยู่อันหนึ่ง ร่างกายนี้มันอยู่อันใดอันหนึ่ง พอแยกออกไปแล้วปล่อยให้เลือดลมมันเดินก่อน มันเริ่มจากชาแล้วเราก็จับขาเรามีความรู้สึกใหม่ พอมีความรู้สึก ความรู้สึกมันแผ่ซ่านออกมาโดยปกติมันค่อยๆเดินได้

โยม : แล้วที่ว่าเป็นสมาธิแล้วลูกได้แบบนี้ ทำไม มันต่างกันอย่างไร?

หลวงพ่ : ต่างกัน ต่างกัน ท่านบอกอย่างนี้ไง ท่านบอกว่าร่างกายบอบช้ำกับร่างกายไม่บอบช้ำไง คำว่าร่างกายบอบช้ำนี้เพราะว่าความรู้สึกของเรามันแบบว่ามันความเวทนามันเกิดมันกล้า ไข้ใหม่ เวทนามันกล้าคือความรู้สึกคือจิตมันยึดมาก เหมือนเรา (โทษนะ) เหมือนเรากินอาหารมากกินอาหารน้อย

กินอาหารมากทำให้ท้องอืด เพราะอาหารมัน กระทบมันจุอาหารมาก ถ้าเรากินอาหารน้อยในกระทบอาหารก็มีอาหารน้อย การต่อสู้ของจิตกับการต่อสู้ของเวทนา เวทนามันมาก เวทนามันมาก เวทนามันนาน พอเวทนามันนาน เวทนามันเผา ความเจ็บปวดมันแผดเผา จิตมันแผดเผากายว่าจั้นเลย

โยม : ถ้าเกิดว่ามันเป็นที่จิตนี้

หลวงพ่ : ไซ้

โยม : ร่างกายมันก็ คือนั่งมันก็นั่งท่าเดิมเหมือนเดิมทุกวัน แล้วทำไมมันอยู่ที่จิตมันไม่ได้อยู่ที่กาย

หลวงพ่ : ไซ้ ไม่อยู่ ผลของมันไง หนึ่งมันอยู่ที่จิต พอจิตมันหดเข้ามาแล้วมันจะเหมือนกัน คือลงเหมือนกัน คือมันปล่อยเหมือนกัน แต่การปล่อยอันหนึ่ง มันกว่าจะปล่อยได้มันต่อสู้นาน เหมือนกับเช่นเราจะเจาะเลือด เห็นไหม เราต้องเอาขี้ผึ้ง เห็นไหม ให้เลือดมันคั่งเราถึงดูออกมาได้ เห็นไหม ทีนี้มันรัดเยอะรัดนานกับรัดไม่นาน

การต่อสู้ของจิต เพราะขณะที่ คำว่านาน เห็นไหม เขาต่อสู้อยู่นี่มันปวด อาการปวดมันแผดเผาไหม? พอแผดเผา ท่านบอกท่านทำอย่างนี้มา มันมีประสบการณ์อย่างนี้เยอะ แล้วบางทีนะท่านพูดขนาดนี้ ไอ้เราฟังกันแล้วเราฟังกันแบบเข้าหูซ้ายทะลุหูขวา ท่านบอกบางทีมันนั่งนะ มันเจ็บปวดมาก เหมือนกับว่าเอาไฟทั้งกองมาสูมใส่เรา เรานั่งอยู่ท่ามกลางไฟสูม มันปวดขนาดนั้นเวลามันปวดสุดๆ นี่เห็นไหม บางวันมันลงง่าย บางวันมันลงยาก

ทีนี้การวิปัสสนา เราถึงได้พูดบ่อยกว่าในการปฏิบัติ ผู้ที่ได้ผลไม่มีใครทำแล้วเหมือนกันเลย เพราะเวลามันปล่อย มันปล่อยไม่เหมือนกันหรือก พิจารณากายเหมือนกันแต่ผลตอบสนองไม่เหมือนกัน เหมือนหมอรักษาคณไข้ รักษาคนไข้ ทำฟันทุกวัน ดัดฟันคนไข้ เหมือนกันไหม? ไม่เหมือนสักคนไข้ไหม? อาการไม่เหมือนกันหรือก แต่มันก็คือทำฟันนั่นแหละ พิจารณาก็เหมือนกัน ทำจบแล้วก็เสร็จทำเสร็จหมดคือคนไข้หาย ทำเสร็จแล้วพิจารณาเสร็จแล้วคือสิ้นกิเลสเหมือนกัน แต่วิธีการไม่เหมือนกันสักคน

โยม : แล้วเวทนาแต่ละอย่าง สมมุติผ่านอันหนึ่งแล้ว มันก็ยังมีอีกๆ มีอีกเรื่อยๆ คือมันไม่มีทางหมด

หลวงพ่ : เวทนามันเกิดดับ ทีนี้เวทนามันเกิดดับ การต่อสู้กับเวทนารอบหนึ่ง มันปล่อยแล้วรอบหนึ่ง มันปล่อย เห็นไหม คำว่าปล่อยนี้ตั้งคปรหาน มันปล่อยเหมือนมันทำงานนะ เรายังไม่ชำนาญแล้วทำงาน ทำอย่างนี้มันประสบความสำเร็จ ถ้าคราวหน้ามา ตัวอย่างนี้คือคนไข้เป็น

อย่างนี้เหมือนกัน เราทำ ได้ทำรอบที่สองเราจะทำได้สะดวกขึ้นเร็วขึ้นคล่องตัวขึ้น ซ้ำๆๆๆๆ จนถึงที่สุดนะ

วันหลังถ้าคนไข้มาอย่างนี้ เห็นอาการรู้เลย จัดการได้เลย ก็ยังไม่จบ จนถึงที่สุด จนปล่อยแล้ว ขาดแล้ว มันถึงจะ ตอนนี้นะ เวทนานะ หลวงตาท่านพูด เห็นใหม่ เวลาท่านถึงที่สุดแล้ว เวทนาสักแต่เวทนา เวทนาขาดหมด ท่านขึ้นไปหาหลวงปู่มันเงิ บอกว่านั่งตลอดรุ่งเลย มันเป็นอย่างนั้น อย่างนั้น เวทนาปล่อยหมดเลย หลวงปู่มันท่านฟังจนจบ

“เออ ได้หลักได้เกณฑ์แล้ว” โสดาบัน

“ได้หลักได้เกณฑ์แล้ว ต่อไปนี้ให้ขยันหมั่นเพียร คนเรานี้เกิดในอัฐภาพหนึ่งเท่านั้น”

คนเรานี้เกิดในอัฐภาพนั้นมันไม่เกิดซ้ำๆ ซากๆ หรือแล้วทำแล้วนี่มันจบ เห็นใหม่ มันจบมันอย่างที่ว่า เวทนามันจะขาดใหม่ ที่โยมถามนี้ เวทนามันมันกิเลสมันขาด แต่เวทนามันก็เป็นธรรมชาติของมัน มันขาดที่สังโยชน์มันไม่ได้ขาดที่เวทนา พระพุทธเจ้าเป็นพระพุทธเจ้า เห็นใหม่ “อานนที่เรากระหายน้ำเหลือเกิน อานนที่ตักน้ำมาเถิด”

พระอานนเห็นว่าเกวียนเพิ่งผ่านน้ำนี้ไป น้ำมันขุ่น “ขอพระพุทธเจ้าจงไปฉันทิ้งข้างหน้าเถิด ข้างหน้าจะมีธารน้ำที่ใสสะอาด นี้เกวียนเพิ่งผ่านไป”

“อานนที่เรากระหายเหลือเกินตักมาเถิด” ความหิวกระหายเป็นเวทนาใหม่ พระอรหันต์ก็มีนะ เวทนามันมันขาดที่ความรู้สึกรู้สึกของใจ ถ้าเวทนาขาด พระอรหันต์ ร่างกายต้องมีินชาหมด จับหยิบมือก็เจ็บ พระอรหันต์ก็รู้ว่าเจ็บว่าปวดใช่ไหม? เราจะบอกว่าเวทนาขาดมีไม่ได้ขาดสูญ มันขาดที่กิเลส

ทีนี้พอกิเลสมันขาดไปแล้ว อย่างเราเราเข้าใจเรื่องนี้หมดแล้วเราจะสงสัยมันใหม่ นี่ไง ตรงที่นั่นแหละที่ธรรมชาติเกิดตรงนั้น มันไม่ได้เกิดที่เวทนา มันเกิดที่สังโยชน์ขาด สักกายทิฎฐิ ความเห็นผิดในกาย พวกเรานี้จิตได้สำนึกมันเห็นผิด สมองนี้เห็นถูก สมองมันรู้แต่รู้โดยวิทยาศาสตร์ แต่ไม่รู้โดยธรรม

แต่ถ้าไปถอน สังขารมันไปถอนที่จิต ที่จิตได้สำนึก ทีนี้การสู่วेทนา ถ้ามันสูกับเวทนา ถ้ามันสูได้ ถ้ามันอย่างที่ว่าถ้ามันจะดึงไป อย่างนี้เราทำคู่กับเวทนา ถูก เราจะใช้คำว่า เวทนานอก

เวทนาใน เวทนานอก มันก็เป็นเวทนาสามัญสำนึกของเรา เวทนาใน โยมนั่งอย่างนี้ โยมไม่เจ็บเลย โยมเสียใจจิตใจนี้มีไหม เวทนาจิตใจ

เวทนาจิตใจไม่ต้องทำอะไรเลยมันก็ขุ่นใจมันก็ไม่พอใจ ทีนี้ถ้ามันขาดแล้วมันรู้ที่นี้ เห็นสรรพสิ่งมันเป็นเรื่องปกติ ธรรมชาติเป็นอย่างนี้เอง “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายดับไปเป็นธรรมดา” ธรรมชาติมันเป็นแบบนั้น มืดต่างหากโง่ไปยุ่งกับมัน ถ้ามันฉลาดแล้ว รถน้ำมันหมดเราจะไปเสียใจอะไรกับมัน ก็ไปหาน้ำมันมาเติมซะใหม่ แต่ถ้าเป็นเด็ก ๆ มันไม่ยอมนะ มันจะไปให้ได้ น้ำมันหมดมันไม่ยอมรับรู้ว่ามีน้ำมันหมดไม่หมด

ถ้าจิตมันรู้แจ้งแล้วกิเลสมันขาดแล้วมันเข้าใจหมด มันปล่อยหมด แต่ความรู้สึกอันนั้นมีอยู่ ไอ้ความรู้สึกเวทนามีอยู่ มี มีทั้งนั้นนะ นี่แล้วบางคนว่า มี เคยมีพระไปคุยกับเราไง เมื่อก่อนนี่กลัวมาก แล้วไปอยู่ในที่เปลี่ยว วิเวก จนความกลัวนั้นหายไปเป็นพระอนาคา บอกไม่ใช่ พระอนาคาเขาถอนกามราคะ

อย่างนั้นเป็นสภิกขา สภิกขาก็ไม่ใช่ สภิกขามันแยกกายและจิตทำปกติ อย่างนั้นเป็นโศดาบัน โศดาบันก็ไม่ใช่ เพราะโศดาบันมันสักกายทิฐฐิ คือเขาเข้าใจผิด มี เคยมีพระเป็นอย่างนี้นะ เคยกลัวอย่างเต็มที่แล้วหายกลัวก็คิดว่ามีมรรคมีผลแล้ว ไม่ใช่ ความกลัวความกล้ามันเกิดดับได้นะ แต่ถ้ากิเลสมันขาดแล้วนะ ความกลัวความกล้าเป็นอาการของใจไม่ใช่ใจ มันจะเกิดอีกไม่ได้เลย มันจะเกิดได้แต่ธรรมชาติของมัน คือเวทนากายเวทนาจิต แต่ไม่ใช่ตัวธรรมะ ตัวธรรมะมันพ้นจากเวทนากายและเวทนาจิตนะ

โยม : แล้วอย่างสมมุติว่าถ้าเกิดเป็นพระอรหันต์แล้ว นั่ง ๗ วัน ๗ คืนก็ไม่มีปัญหา เพราะจิตไม่ไปเสวยอารมณ์แล้ว

หลวงพ่ : มี ถ้าพูดถึงถ้าไม่ได้ตั้งใจนั่ง ไม่ต้องพระอรหันต์หรอก ปุณฺณนี้ เข้าฌานสมาบัติ เข้านิโรธสมาบัติ

โยม : ก็ ถ้าไม่เข้าฌาน

หลวงพ่ : อ้าว ไม่เข้าฌาน ว่าไป

โยม : ก็ต้องนั่งธรรมด่าอย่างนี้

หลวงพ่ : ไซ้

โยม : นั่งเฉยๆ ห้ามเข้ามาน ถ้าเข้ามานี่ก็ไม่รับรู้

หลวงพ่ : ไซ้ นั่นนะ จะพูดตรงนี้ไง อ้าว ว่าไป

โยม : ไม่ แล้วอย่างนี้ จิตก็ไม่ได้ไปรับรู้ แยกได้ แต่ถ้าคนธรรมดาต้องเข้ามาถึงจะไป

หลวงพ่ : ไซ้ คุณหลวงตาสิ หลวงตาท่านพูดเลย เห็นไหม เวลาท่าน เข้าท่านล้อม อายุ ๘๖ ตอนเข้าล้อมมันปวดมากนะ “ไอ้เข้ามึงจะปวดมึงปวดไปเถอะกูจะเทศน์เวีย” เห็นไหม คนเรานี้ เข้าปวดมาก แล้วยังเทศน์ ปากเทศน์ มันรับรู้ไหม ถ้าไม่รับมันจะบอกไหมว่ามันเจ็บ ท่านปวดหัว เข้า แต่ท่านก็พูดเวลาท่านเทศน์ไปนะ “เข้าปวดคนนะ เข้าปวดก็ปวดไปเถอะเราจะเทศน์” จิตมันแยก

เทศน์นี้สำคัญมากนะ อย่างเช่นเราสัมมนาทางวิชาการ เราต้องอธิบายไซ้ไหม แล้วอาการที่มันปวดอยู่นี้มันถึงความรู้สึกเราไป เราอธิบายชัดเจนไหม การเทศน์มันเทศน์ออกมาจากใจนะ ธรรมะมันไหลออกไป แล้วอาการปวดมันจะถึงความรู้สึกเราไปไหม การเทศน์ปฏิบัติมันเทศน์ออกมาจากความรู้สึก ไม่ได้เทศน์ออกมาจากข้อมูล

ถ้าอย่างปรีชิตไม่ต้องกลัว ปวดก็ไม่ใช่เป็นไรอ่านหนังสือ ปวดก็ปวด ปวดขนาดไหน ตัวหนังสือมันก็ไม่หนี ตัวหนังสืออักษรมันไม่หนีไปไหนหรือมันอยู่ในกระดาษ แต่เวลาเราปวดเวลาเราคิดเรื่องอะไรนี้ ความปวดมันดึงออก แวบ! หายแล้ว

โยม : แล้วอย่างสมมุติว่านั่งไปอย่างนี้นานๆ ไม่ลุก นั่งได้อย่างนี้ แล้วการที่เรานั่งพัก ธรรมดา เซลล์ตายอะไรพวกนี้ การที่ว่ากิเลสมันขาดมันทำให้ตรงนี้มันไม่มีผลต่อร่างกายหรือครับ

หลวงพ่ : มีส่วน ความจริงการนั่ง เซลล์นี้มันก็สร้างตัวใหม่ได้เหมือนกันไซ้ไหม? ที่นี้ไอ้การนั่ง เพราะเมื่อก่อนเราไม่เข้าใจนะ ลูกศิษย์ห่มเหมือนกัน เวลาเราเป็นตาปลาเรานั่งทับนี้ แล้วเขามาหาเรา ห่มเขาบอกว่า หลวงพ่ ๔๐ นาทีเซลล์มันก็ตายแล้ว นั่งทับนี้ ๔๐ นาทีเท่านั้นนะ แล้วเรานั่งกันที่ ๖-๗ ชั่วโมง เขาว่า ๔๐ นาที เซลล์ผิวหนังก็ตายแล้ว

อันนี้อย่างนี้ พูดถึงประสาเรา มันก็ตายโดยธรรมชาติของมันไซ้ไหม? เราจะนั่งไม่นั่งมันก็ตายอยู่แล้ว เพราะการเกิดมานี้ ถึงที่สุดแล้วชีวิตก็ต้องตายเป็นธรรมดา แต่ตายโดยที่ไม่มีอะไรคิด

ไม่ติดมือไป แต่ถ้าเรามา นั่งเพื่อหาเหตุผล เราไม่ใช่ นั่ง เราจะบอกนะ คนพระเจ้านี้กว่าไปอยู่ป่า นี่เป็นคุณสมบัติใช่ไหม? เราบอกว่าไปอยู่ป่าเป็นคุณสมบัตินะ สัตว์ป่ามันเป็นพระอรหันต์หมดแล้ว

นี่ถ้านั่งโดยซื่อ นิ่งโดยที่ไม่ใช่ปัญญา มันไม่เกิดประโยชน์ นั่งเห็นไหม มรรค ๘ คำริชอบ ปัญญาชอบ งานชอบ เพียรชอบ อย่างนั้นถ้าพอถึงว่าอย่างที่ว่า พอเซลล์มันจะตายมันจะเป็นอะไร มันจะบอกว่าไม่มีเลยมันก็ไม่ใช่ แต่มันก็ไม่รุนแรงเหมือนกับปุถุชน ปุถุชนนี่เวลาอะไรเกิดขึ้นมันมีความวิตกวิจารณ์ มันไปรับรู้ เครียดใจ มันทำให้มันไปส่งเสริม

หลวงตาท่านยังบอกเลยนะ ถ้าเป็นปุถุชน มีอะไรเกิดขึ้นมานะ เลือดลมจะสับสน อย่างเช่นเวลาเราโกรธ เห็นไหม เราจะมีอาการ เลือดนี้มันจะพุ่งเลย แต่ถ้าเป็นพระอรหันต์นะ มันก็รับรู้แต่เลือดไม่พุ่ง รับรู้นะ เพราะมัน เรดาร์มันมีอยู่ คือขั้น ๕ มันมีอยู่ สัญชาตญาณของมนุษย์ มันมีอยู่ รับรู้ แต่รับรู้แล้วมันรู้ทั้งหมด คราวนี้เป็นอย่างนี้มันก็ย้อนไปที่เซลล์ใจ

ไอ้จะบอกว่ามันไม่เป็นอะไรเลย มันเสื่อมเป็นธรรมดาอยู่แล้ว ใจ โดยอายุขัยมันก็เป็นธรรมชาติของมันใช่ไหม ที่นี้มันเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว เพียงแต่พวกเราไม่ได้เอาไปใช้ประโยชน์ แต่พอเรามาปฏิบัติมันต้องเป็นอย่างนี้อยู่แล้ว แต่เราเอามาเป็นประโยชน์ ก็ว่าเราจะต้องเหมือนกับกล้องจุลทรรศน์เราต้องส่องต้องดู ต้องเข้าใจว่ามันมีเชื้ออะไร? มันเป็นอะไร? ให้มันเข้าใจจริงแล้วมันปล่อยได้ จะบอกว่ามันไม่ตายเลยมันก็ไม่ใช่ แต่จะบอกว่ามันจะตายหรือว่ามันจะเป็นแบบว่าทำให้เสียหายมันก็ไม่ใช่

โยม : มันเหมือนกับว่าถ้ามันเป็นสมาธิ อย่างสมมุติว่านั่งแล้วปวดขา ถ้ามันเป็นสมาธิ มันเหมือนกับมันไม่ได้รู้สึกอะไรเลย พอลุกปั้มมันก็เหมือนกับเลือดลมมันปกติ ไม่ต้องมานั่งรอว่าค่อยๆ ซ้ำ ค่อยๆ ซ้ำ

หลวงพ่อ : ใหม่ๆ ก็บอกแล้วว่าถ้ามันลงง่าย ง่ายมันลงง่ายลงดีก็เป็นอย่างนั้น นี่ผลของมัน นี่ไง การประพฤติปฏิบัติ ถ้าจิตมันดีแล้วทุกอย่างดีหมด

โยม : แล้วมันสมมุติว่าจะอธิบายทางการแพทย์ได้อย่างไร?

หลวงพ่อ : อ้อ

โยม : สมมุติว่าอย่างเรานั่งทับอย่างนี้ใช่ไหม? ที่เขาบอกว่านั่งแล้วมันขาชาเพราะว่าเลือดลมมันไม่ดี แต่พอนั่งเป็นสมาธิมันก็นั่งอยู่ท่าเดียว

หลวงพ่ : ใช่

โยม : เลือดลมมันก็เดินดีเหมือนกับปกติ

หลวงพ่ : ตัวจิตใจ ใสนี้มันจะเข้าตรงนี้ มันจะเข้าแบบว่า อย่างที่เขาถามโยมบ่่อยว่า ทำไมอย่างเช่น เราเข้าฌานสมาบัติอย่างนี้นะ นี่เปรียบเทียบไม่ได้ว่าอะไร พอเข้าฌานสมาบัติ ทุกคนถามว่านั่ง ๗ วัน ๗ คืน ได้อย่างไร? อย่างเช่นพระปัจเจกพุทธเจ้าเข้าสมาบัติ เห็นไหม เขาบอกว่า ๗ วัน ๗ คืน อย่างปกติเรา เราต้องปัสสาวะอุจจาระไง มันไม่เข้าใจ แต่ว่ามันจะเข้าถึงเลือดลมนี้ไง

เวลาเราเข้าฌานสมาบัติหลายๆ วัน พอเราเข้าปั๊บอวัยวะทุกส่วนเซลล์มันหยุดนิ่ง มันหยุดหมด เช่นกระเพาะปัสสาวะมันมีน้ำอยู่แค่นั้น ก็อยู่แค่นั้นเพราะมันไม่ทำงาน มันหยุดได้ เหมือนลมหายใจนี้ อานาปานสติลมหายใจ เราต้องหายใจตลอดเวลา ถ้าหายใจๆ พอเข้าอัปปนาสมาธินี้มันจะหยุดหมด มันหยุดหมดเลย แต่จริงๆ มันมี มันหายใจอยู่แต่มันไม่ทำงาน มันหายใจของมันอยู่ข้างในมันละเอียดมาก นี่ย้อนกลับมาที่เลือดลม

โยม : เหมือนกับมันเป็นลมละเอียด

หลวงพ่ : ใช่

โยม : ชานเข้าไปถึงแล้ว

หลวงพ่ : ใช่ จริงๆ แล้วทางการแพทย์นี้หายใจทางจมูกใช่ไหม แต่ถ้าทางปฏิบัตินะ ผิวหนังก็หายใจได้นะ แต่ที่นี้มันหายใจได้อยู่แล้ว มันเข้าทางผิวหนังได้ ทุกอย่างเข้าได้หมด แต่ที่นี้ถ้ามันเข้ามาอย่างนี้ปั๊บ มันอยู่ที่จิต ถ้ามันเป็นที่สมาธิ สมาธิมันดี เวลาเราพูดธรรมะ (โทษนะ) เมื่อก่อนนี้เราจะพูดกระทบมากบอกว่า ไอ้พวกวิทยาศาสตร์กูดูถูกนิบหาย นี่ไง ตรงนี้ไง

เพราะมันต้องพิสูจน์ได้ทางวิทยาศาสตร์ พิสูจน์ได้ทางวิทยาศาสตร์ไง ทางวิทยาศาสตร์ พิสูจน์ได้แต่จิตมันละเอียดกว่า ทางวิทยาศาสตร์ไม่มีค่าปรมาณู คือไม่มีค่า ๑๐๐ เปอร์เซนต์ มี ๕๕.๕๕ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ไม่มี ในโลกนี้ไม่มี แต่ปรมาณูมี ถ้าไม่ ๑๐๐ เปอร์เซนต์นะฆ่ากิเลสไม่ได้

ต้อง ๑๐๐ เปอร์เซนต์เลย มีจุดจุดศูนย์อะไรไม่ได้หมดทั้งสิ้น กิเลสอยู่ตรงนั้น กิเลสมันจะแวบอยู่ตรงนั้น

อันนี้มันถึงเป็นสันทิฎฐิโกใจ มันถึงเป็นพระที่รู้จริง พระที่ปฏิบัติจริง เนี่ย มีหลักดี ทีนี้มีหลักดีมันก็เป็นความรู้สึกเฉพาะตน ไซ้ใหม่ นี่เอามาอธิบาย ประสาเรา เหมือนกับทางออนไลน์ มันสร้างเครื่องมือไม่ได้สมัยนั้นมันก็ยังจินตนาการอยู่ ตอนที่โลกมันเจริญขึ้นมามันก็พยายามสร้างเครื่องมือทดลอง นี่ก็เหมือนกัน เครื่องมือที่จะมาพิสูจน์มันอยู่ที่นี้เว้ย มันอยู่ที่คนทำ

แล้วมึงจะเอาเครื่องมืออะไรมาพิสูจน์ เครื่องมือพิสูจน์ก็พระพุทธเจ้าสอนไว้แล้วมรรค ๘ แล้วมรรค ๘ มึงจะไปสร้างที่ไหน สมาธิสร้างที่ไหน สติสร้างที่ไหน มันก็เลยเป็น เราพูดบ่อยว่าเป็นธรรมชาติส่วนบุคคล เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นกับจิตของเรา แต่ที่นี้ครูบาอาจารย์ที่ผ่านแล้วกระบวนการผ่านแล้วก็สอนได้บอกได้แนะนำได้ แต่จะไปสร้างกระบวนการให้เป็นให้ลูกศิษย์ให้ทำตามอย่างนั้นไม่ได้ ต้องต่างคนต่างหาเอา

โยม : หลวงพ่อ แล้วอย่างมือใหม่ๆ อย่างนี้ แล้วหลวงพ่อก็จะแนะนำอย่างไรให้มันนั่งได้นานๆ

หลวงพ่อ : ต่อสู้ ขยัน

โยม : ก็ต้องขันต้อยอย่างเดียวแหละพอกเกิด

หลวงพ่อ : ไซ้ ขันติก่อน ขันติเพื่อให้มันสงบไง ถ้าสงบปั๊บนะ พอจิตมันสงบ เหมือนเรานะ เรามีทุนมีเงินทุกอย่างพร้อม จะทำอะไรก็ได้ไซ้ใหม่ ถ้าเอ็งไม่พร้อม เอ็งทำอะไรไปนะ ทำได้ ฟลุ๊กได้ ผลตอบได้

โยม : แต่มัน สงบมันก็อยู่ได้ช่วงแป๊บเดียว

หลวงพ่อ : เราพูดอย่างนี้เวลาเราพูดเรื่องนี้นะ ต่อไปความสงบของใจนี้ เราต้องการความสงบ แล้วเราจะรักษาคนที่ความสงบให้ต่อเนื่อง เราบอกรักษาที่ผลนะ ที่วิบาก มันรักษาไม่ได้ จะรักษาสมาธินั้นะ เราทำอย่างไร? เหตุนะ กำหนดสติ พุทโธนั้นนะ ทำแต่ตรงนั้นนะ ใจสงบนั้นะ ถีบมันก็ไม่ไปจากเราหรอก ถีบมันทิ้งมันก็ไม่ไปจากเรา

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ สงบเกิดจากอะไร? เกิดจากการนั่งสมาธิ ตรงนั้นนะ ถ้าทำตรงนั้นได้คล่องตัวนะ เราทำเมื่อไหร่ก็ได้เมื่อนั้น เขาเรียกชำนาญในวสี แต่เราไม่ชำนาญในวสี นานๆ ฟลุ๊กๆ ได้ที ฟลุ๊กๆ ได้ที เพราะเราทำได้ช้า แล้วจิตนี้ นี่ไง ผลการภาวนา ถ้าจิตเรานี้ะ เราไม่ได้ทำต่อเนื่อง มันทำได้ทีหนึ่ง คราวหน้าทำยากขึ้นแล้ว แต่ถ้าเราทำต่อเนื่องๆ ตรงนี้มันจะรักษาได้มั่นคง

แล้ววิปัสสนาออกไปดูพิจารณาเวทนา สู้กันไปเลย สู้กันไป ถ้ามันปล่อย ปล่อยพับ! แล้วเดี๋ยวพอปล่อยมันคลายออกมา ถ้ามันสู้ไม่ไหว สู้ไม่ไหวกลับมาพุทโธ คนเดินสองเท้าไง สมถะวิปัสสนาจะไปคู่กัน แล้วมันจะต่อเนื่องๆ ถ้าเราขยันหมั่นเพียร ถึงที่สุดบ๊ีบขาดเลยแล้วจบแล้ว แต่ถ้าการกระทำ บ่อยครั้งๆ มัน ยิ่งทำไปนะ ยิ่งทำไปๆ ยิ่งมีอะไรตกค้างในใจ ยิ่งมีอะไร ต่อไปภาวนา มันต้องขยันหมั่นเพียร

โยม : แล้วอย่างเวลาเคยนั่งสมาธิต่อเนื่อง แล้วพอมือมันไปจับพวกเหล็กอะไรพวกนี้ แล้วมันช็อคเหมือนไฟฟ้าสถิต หลวงพ่อจะอธิบายได้อย่างไร?

หลวงพ่อ : ได้ ก็ดู ไอ้อย่างนี้ะมันเป็นทีบุคคละนะ ทีบุคคละ ดูอย่างฝรั่ง เวลาจิตมันสงบมันงอเหล็ก เห็นไหม พลังจิต จิตนี้มีพลัง แล้วอย่างที่โยมพูดเมื่อกี้ ถ้าจิต มือเราไปจับเหล็ก ไฟฟ้าสถิตที่มันออกไป เพราะอย่างนี้ ความจริงไอ้ดีออกเตอร์อะไรนี้ะ เวลาเขาพูดอธิบายธรรมะนี้ เราก็ค้านอยู่เราไม่ค่อยเห็นด้วยหรอก เพราะเขาพูดเป็นวิทยาศาสตร์มากเกินไป

พอวิทยาศาสตร์มากเกินไปมันไปติดเรื่องทางวิชาการ นี่เขาพูดอยู่คำหนึ่งที่เราเห็นด้วยว่าคนจะเหาะได้ เขาพูดอย่างนี้ นี่ไง ไฟฟ้าสถิต เพราะคนจะเหาะได้ เขาให้อธิบายการเหาะของคนว่าเหาะได้อย่างไร? เขาบอกว่าขั้วบวกเจอขั้วบวกนี่มันจะผลักรัน ขั้วลบขั้วลบเจอกันมันจะผลักรัน จิตใจเรานั้นมีขั้วลบ เห็นไหม ถ้าเราทำให้มันผลักรัน ผลักรันกับโลกนี่มันจะผลักรันออก มันผลักรันออกไปเลย อันนี้เขาอธิบายเป็นวิทยาศาสตร์

แต่ไอ้เนี่ยเวลาเราปฏิบัติกันตั้งโปรแกรมไว้ที่ใจจะเหาะแล้วเข้าสมาบัติไป พอพลังงานมันถึงบ๊ีบ ถึงตัวโปรแกรมมันบ๊ีบ มัน ไปเลย แต่ไอ้เนี่ยมันก็เป็นฉนวนสมาบัติ

ทีนี้ไอ้ไฟฟ้าสถิตเราจะพูดอย่างนี้ ของอย่างนี้เนี่ยมันเป็นจิตนิสัยของคน อย่างเช่นพระโมคคัลลานะพระสารีบุตรจะไม่เหมือนกัน ไอ้อย่างที่ไฟออกมาเป็นไฟฟ้าสถิตมันเป็นธาตุขันธ์ มันเป็นอำนาจวาสนาบารมีของคนๆ นั้น แล้วไม่ใช่มีบ่อย เพราะขันธ์นั้นมันออกมาที่เราไม่รู้มัน

ออกโดยธรรมชาติ เห็นไหม มันก็ออกมา มันเหมือนกับเขาเรียกว่า “ธรรมเกิด” เหมือนเรานั่งสมาธิ เรามีข้อสงสัยอะไรในหัวใจ พอจิตสงบปั๊บมันจะตอบโจทย์เลย เรียก “ธรรมเกิด” ที่นี้ ไฟฟ้าสถิตมันมาเอง เห็นไหม

โยม : แล้วมันแก้อย่างไร?

หลวงพ่ : ไม่ต้องแก้มันหายไปเอง มันจะไม่มีตลอดไปหรอก

โยม : อย่างตอนนั้นผมเป็นแล้วก็ พอหยุดนั่งมันก็หาย

หลวงพ่ : เออ มันก็หายไปเอง

โยม : แต่ถ้าไม่หยุดนั่ง จับอะไร ก็จนไม่รู้จะทำอย่างไร ก็คือเลิกนั่งเลย

หลวงพ่ : ไม่ต้องเลิกนั่ง กลับมาทำจิตให้สงบมันจะหายไปเอง เพราะอะไรรู้ไหม? เพราะนี่พลังงานส่งออก ถ้าจิตมันหดตัวเข้ามามันจะไม่มี ตัวจิตนี้สำคัญมาก ทางกายนี้แหละ ถ้าเราเครียด โรคภัยไข้เจ็บเกิดได้ทุกโรคเลย ถ้าเราจัดความเครียด โรคภัยไม่มีเลย

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อจิตมันส่งออก เหมือนกับพลังงานนี้มันจะมี ถ้าเรากำหนดจิตให้มันสงบ แล้วให้มันนิ่งตั้งสติไว้ให้ดีๆ มันหดเข้ามา เขาเรียกทวนกระแสไง ทวนกระแสกลับ คือพลังงานที่ส่งออก ความคิดเป็นพลังงานที่เร็วที่สุด เคลื่อนที่เร็วที่สุด เร็วกว่าแสง แล้วกำหนดสิ่งที่เร็วที่สุดให้มันคงที่ แต่ไม่พอกำหนดแล้วมันออก อันนี้มันเป็นประสบการณ์จิตนะ เป็นประสบการณ์ แล้วตอนนี้ก็ไม่ใช่เป็นอีกแล้ว

โยม : ไม่เป็นแล้ว

หลวงพ่ : มันเป็นไม่ได้อีกแล้วมันผ่านไปแล้ว เราถึงว่านี่มันเป็นอาการ ไอ้มันนี้เป็นวาสนาเป็นกรรมของแต่ละบุคคล ถ้าครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นนะท่านจะสอนอย่างนี้ แล้วจะบอกถึงเหตุถึงผล เหมือนเราเป็นหมอ คนไข้มาโรครของแต่ละโรคไม่เหมือนกันหรอก ดูอย่างอหิวาต์ อหิวาต์เหมือนกันเลย แต่คนไข้มา เข้ามาไม่เหมือนกันนะ เพราะคนไข้มาบางคนอาการเพียบมาแล้วบางคนก็ติดเชื้อ เห็นไหม เป็นโรคเดียวกัน

แต่ทำไมมาถึงหมอ อาการมันรุนแรงขนาดไหน? อาการมันเบาขนาดไหน? จะให้ยาไม่เหมือนกัน การปฏิบัติต้องเป็นแบบนี้ การปฏิบัติของคนมันไม่เหมือนกัน แล้วบอกเป็นสูตร

สำเร็จมันเป็นไปได้ หลวงตาท่านถึงพูดบ่อยว่าต้องคนรู้จริง คนรู้จริง หมอจริงๆ ถึงจะวิเคราะห์วินิจฉัยโรคได้ถูกต้อง ถ้าเป็นหมอจำขึ้นมาเนี่ย ก็ดูอาการมันก็คาดว่าหรือน่าจะเป็น

นี่ย้อนกลับมา ตรงที่โยมเป็นไง เราจะพูดคำนี้ออกมาเพื่อให้โยมไม่ต้องไปวิเคราะห์ ไม่ต้องไปสนใจกับใครทั้งสิ้น มันเป็นส่วนส่วนตัวของโยม แล้วจะไม่มีใครเหมือนแล้วเราก็ไม่เหมือนใครด้วย ลายนิ้วมือนี้ไม่เหมือนใครเลย ลายนิ้วมือคนจะเหมือนกันหรือ วาสนาของจิตแต่ละดวงไม่เหมือนกัน วาสนาการทำงานของจิตแต่ละคนเหมือนลายนิ้วมือ ไม่มีเหมือนกัน แล้วไม่ต้องไปหา

พอเราเป็นขึ้นมา ลายนิ้วมือเป็นอย่างนี้ แล้วไปหาคนอื่นว่ามันจะเป็นเหมือนกุหรือเปล่าวะ? เป็นเหมือนกุหรือเปล่าวะ? ไม่เจอหรอก แต่แก้ไขที่เรา แก้ไขที่เราทำที่เรา ถ้าตอนนั้นมันเป็นนะ เราตั้งสติไว้เลย ตั้งสติ พุทโธๆ ให้ชัดตั้งสติไว้ มันจะหุดกลับเข้ามา มันจะหุดกลับเข้ามาเอง ถ้ามันหุดกลับเข้ามา เห็นไหม นี่ไง ทวนกระแส พลังงานอันนี้จะเข้าไปมากิเลส ที่นี้พอมันสงบเข้ามามันส่งออก มันผลักออก มันไม่สงบไม่ย้อนกลับ

ธรรมดาพวกนี้มันต้องย้อนกลับ แล้วสุขมากนะ ย้อนกลับนี้มันเหมือนกับข้างในมันอึดเต็ม เป็นสมาธินะ ว่างๆ ว่างๆ ไม่ใช่ ว่างๆ ไม่ใช่ พลังงาน ตัวความรู้สึกรู้ว่าว่าง ไอ้คำว่าจิตปล่อยหมดเลย ปล่อยหมดเลยบอกเลย มันว่างหมดเลย แต่ว่างอย่างนี้ว่างที่ตัวมัน ค่อยๆ ทำ นี่พูดถึงเหตุที่ผ่านมา เห็นไหม เหตุที่ผ่านมามันเป็นอย่างไร? เป็นอย่างไร? ถ้ามันมีครูบาอาจารย์มันก็จะแก้ไปเรื่อยๆ แล้วมันเป็นความจริงอย่างที่ว่า ของจริงทำยากฉิบหาย

(เทปสิ้นสุดเพียงเท่านั้น)